

נאמן להפסידה כתובתה – He is believed to make her lose her *Ksuboh*

OVERVIEW

Previously (ט,א) we ruled that טענת פ"פ is believed כתובתה. Our תוספות discusses whether these two views are contradictory or complementary. (א,ט) we learnt that ר"א ruled that טענת פ"פ is believed עליו.

אומר רבינו יצחק דשמואל מודה שפיר דנאמן לאוסרה עליו -

The ר"י says that שמואל may well agree to ר"א that by טענת פ"פ he is believed that she is forbidden to him (because he is בקי in פ"פ), however שמואל felt -

ולהפסידה כתובתה איצטריך ליה לאשמעין -

That it is necessary to inform us that he is even believed כתובתה -

דלא תימא דלא יהא נאמן אף על גב דקים ליה בפתח פתוח¹ -

להפסידה For one should not think that the husband should not be believed even though he is proficient in recognizing a פ"פ, since he is נאמן לאוסרה עליו, nevertheless I may have thought that he is not כתובתה כתובתה -

דנימא במזיד משקר² להפסידה כתובתה -

For we may assume that he is lying on purpose in order להפסידה כתובתה, therefore שמואל teaches us that we are not concerned that he is lying.

ר"א discusses the view of ר"א:

ורבי אלעזר נמי מצי³ סבר דנאמן להפסידה -

And שמואל (who ruled that נאמן לאוסרה עליו) ר"א may also maintain like שמואל that he is believed כתובתה כתובתה -

ונקט לאוסרה לרבותא וכל שכן דנאמן להפסיד כתובתה⁴ כדמוכח הסוגיא דלעיל⁵ -

And ר"א mentioned only לאוסרה as a novelty that he is believed even גמרא גמרא, and he is certainly believed להפסיד כתובתה as is evident from the גמרא previously.

¹ If he would not be בקי in פ"פ he would not be נאמן לאוסרה עליו since there is a חזקת היתר and a ספק ספיקא.

² ר"א teaches us that he is בקי in פ"פ (there is no reason to assume he is lying since it will prevent him from being with his wife). שמואל teaches us that (in addition to being בקי in פ"פ) he is not suspect to be lying for monetary gain, as the גמרא explains later (י,א) that there is a חזקה that מפסידה ומפסידה. See אין רש"י there אין רש"י that if he dislikes her, why go through the wasted expense of נישואין, he could have divorced her previously.

³ See 'Thinking it over' # 3.

⁴ See previous תוס' ד"ה אי regarding להפסידה כתובתה the husband has a חזקת ממון, which empowers him להפסידה. נאמן לאוסרה, however regarding עליו she has a חזקת היתר which may lead us to assume that he is not להפסידה. Therefore ר"א teaches that nonetheless he is נאמן even עליו.

⁵ See the beginning of the previous תוס' ד"ה אי [TIE footnote # 3] that according to אביי it seems that even if he is not נאמן להפסידה כתובתה he will be נאמן לאוסרה עליו.

[ומיהו בירושלמי⁶ משמע⁷ דלרבי אלעזר אינו נאמן להפסיד כתובתה]:
[However from the תלמוד ירושלמי it appears that according to ר"א he is not believed להפסיד כתובתה, but only עליו לאוסרה].

SUMMARY

Both ר"א and שמואל may agree that by טענת פ"פ he is נאמן לאוסרה עליו and להפסידה כתובתה.

THINKING IT OVER

1. Why must תוספות assume that שמואל agrees to ר"א that נאמן לאוסרה עליו?⁸
2. According to תוספות that the חידוש of שמואל is (seemingly) that we do not assume that he is lying, why was it necessary for שמואל to say his ruling by טענת פ"פ and not by טענת דמים?⁹
3. Regarding שמואל מודה שפיר דנאמן לאוסרה עליו writes תוספות שמואל's (indicating a measure of certainty), however regarding the view of ר"א we find that Why the difference?¹⁰ ור"א נמי מצי סבר דנאמן להפסידה writes more moderately תוספות.¹¹

⁶ (in our ירושלמי on ב,ב). The ירושלמי there (א,ב) mentions various cases where she receives her כתובה but he is נאמן לאוסרה is טענת פ"פ that ר"א is because of the ruling of ר"א that אסור לקיימה, and concludes that the reason why אסור לקיימה עליו.

⁷ also maintains (like the ירושלמי) that according to ר"א he is not נאמן להפסידה כתובתה on רש"י.

⁸ See שיטה מקובצת.

⁹ See פרדס יצחק אות נה.

¹⁰ See footnote # 3.

¹¹ See שיטה מקובצת and אילת אהבים.